

Een plek waar wonen
en natuur hand in
hand gaan

NIEUW **HARCULO**

HOOFDLIJNEN OPENBARE RUIMTE

Inhoud

1. Inleiding	2
Betekenis hoofdlijnenkaart	2
Achtergrond	2
Openbare ruimte	4
Leeswijzer	4
2. Eisen vanuit Wetgeving en beleid	6
3. Landschappelijk raamwerk als schakel naar Nieuw Harculo	8
4. Ecologische ambities	10
5. Stedenbouwkundig plan Nieuw Harculo	12
6. Hoofdlijnenkaart openbare ruimte Nieuw Harculo	14
6.1 Hoofdlijn Landschappelijk raamwerk	16
6.2 Hoofdlijn Natuur en biodiversiteit	22
6.3 Hoofdlijn Cultuurhistorie	26
6.4 Hoofdlijn Beleving, kijkrichting	28
6.5 Hoofdlijn Toegankelijkheid	30
6.6 Hoofdlijn Overgangen	32

1. Inleiding

Betekenis hoofdlijnenkaart

De hoofdlijnenkaart is een weergave van het ambitieniveau en de betekenis van de (toekomstige) openbare ruimte van Nieuw Harculo. In de hoofdlijnenkaart is de inrichting (bij aanvang van de ontwikkeling) van de openbare ruimte op hoofdlijnen vastgelegd om bij toekomstige wijzigingen het voorgenomen ambitieniveau te kunnen borgen. Niet alle onderdelen van de buitenruimte laten zich vastleggen zoals de soortensamenstelling van beplanting op lange termijn. Daarom bevat de kaart waar mogelijk vaste elementen en waar nodig principes die de beeldambitie weergeven.

De hoofdlijnenkaart (met toelichting) wordt opgenomen in de motivatie van het omgevingsplan van Nieuw Harculo. Daarnaast is de hoofdlijnenkaart bedoeld als richtlijn voor het beheer van het openbaar gebied dat de gemeente overneemt van Reales.

Achtergrond

In het proces van gebiedsvisie naar ontwerp is gekozen voor een integrale uitwerking van landschap en stedenbouw waarbij de woningbouw natuurontwikkeling mogelijk maakt en natuurontwikkeling de relatie tussen bewoners en de flora en fauna mogelijk maakt. Hierdoor ontstaan nieuwe verbindingen waarin mens en natuur afhankelijk zijn van elkaar en elkaar versterken.

Een belangrijk kenmerk van Nieuw Harculo is dat het Natuurontwikkelplan (NOP) samen met het Ruimtelijk Ontwikkelplan (ROP) uitgangspunt zijn geweest voor de inrichting en het wonen in het nieuwe gebied.

Voor de uitwerking van Nieuw Harculo zijn de cultuurhistorische waarden samen met het NOP als vertrekpunt en inspiratie genomen om opnieuw betekenis te geven aan het natuur- en woonlandschap van Nieuw Harculo. De uitkomsten zijn uitgewerkt in het landschappelijk raamwerk dat de basis vormt van het ROP, met als doel de aanwezige natuur- en cultuurwaarden in en rondom het plangebied van Nieuw Harculo te behouden en te versterken.

Openbare ruimte

In Nieuw Harculo leef je aan én met de IJssel. Aan de ene kant kijk je uit over de natuur in de IJsseldelta en binnendijsk ervaar je de geborgenheid van de nieuwe woonbuurten. De zichtbaar wisselende waterstanden en het continue veranderende IJssellandschap zorgen ervoor dat je bewust met de natuur en het water leeft. De dijk is een belangrijke ruimtelijke drager voor de stedenbouwkundige opzet en de openbare ruimte. De openbare ruimte onder aan de dijk wordt zo ingericht dat de IJssel beleefbaar en de dijk toegankelijk is vanuit de wijk. Goed ingerichte, aantrekkelijke en sociaal veilige (recreatieve) routes zetten aan tot beweging en maken het Oldenelerpark, de Energietuin en de omliggende wijken bereikbaar en ervaarbaar. De openbare ruimte is verbindend en uitdagend. De inrichting combineert natuur, historie en cultuur en geeft invulling aan de klimaatambities. Er is alle ruimte voor sporten, spelen, verblijven en ontmoeten. Relaxend op het terras bij de Uitspanning, mijmerend over de dijk, struinend langs de Kolk of bij een expositie in de Koelwaterhal. Een openbare ruimte, die

toegankelijk en uitnodigend is voor bewoners, buurtbewoners, Zwollenaren en (toevallige) bezoekers. In Nieuw Harculo wordt rekening gehouden met speelvoorzieningen voor kinderen in alle leeftijden.

Leeswijzer

De plankaart van Nieuw Harculo is als basis gebruikt voor het maken van de hoofdlijnenkaart. De opbouw van de hoofdlijnenkaart hanteert dezelfde volgorde zoals de verschillende thema's uitgewerkt zijn in het NOP en ROP. Hoofdstuk 2 toont een overzicht van de wettelijke kaders en beleid. In hoofdstuk 3 en 4 wordt in een paar stappen beschreven hoe het landschappelijk raamwerk en de ecologische ambities het kader vormen voor het stedenbouwkundig plan. Dit plan is de basis voor de Hoofdlijnenkaart met alle cruciale thema's voor de openbare ruimte in hoofdstuk 6. In de daaropvolgende pagina's worden de verschillende hoofdlijnen per thema getoond en een toelichting gegeven.

Figuur 1.2 | Positie van Nieuw Harculo in het landschappelijk raamwerk en het aansluitende stedelijk weefsel

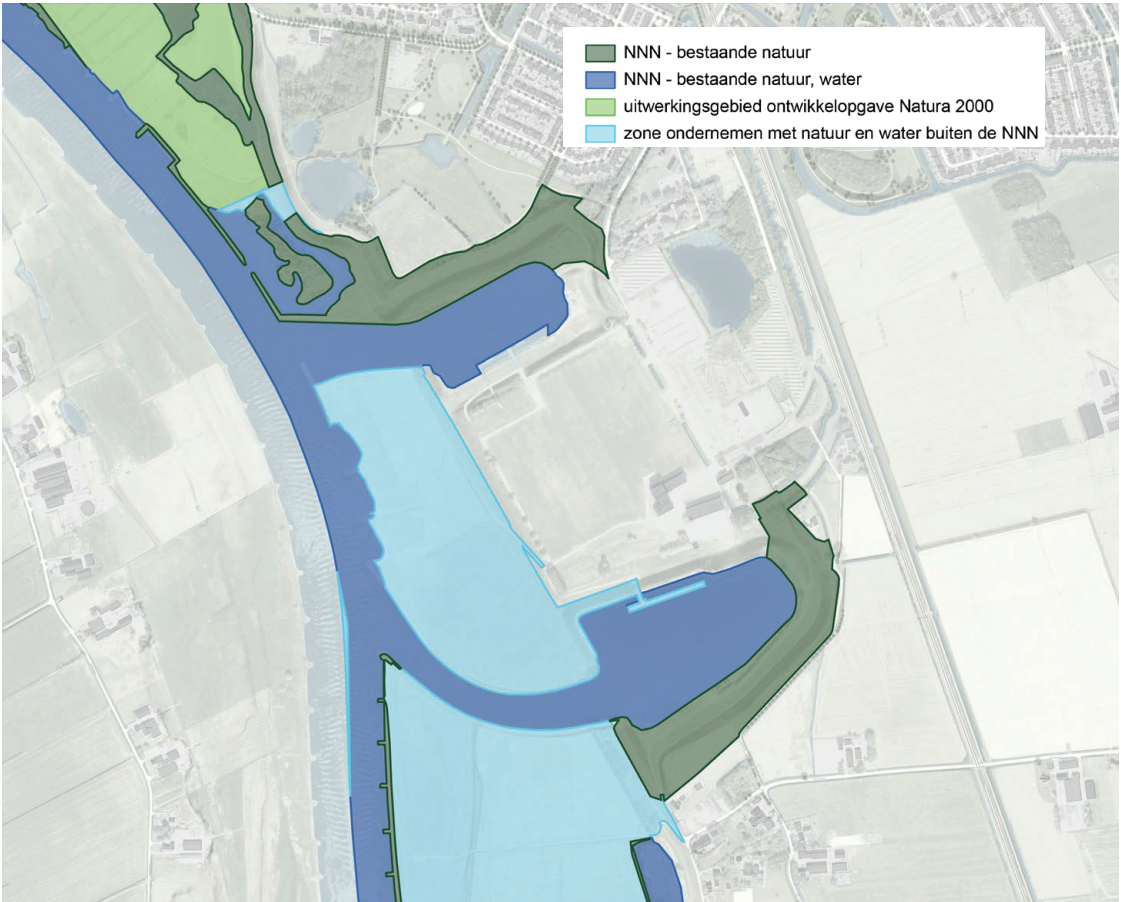
2. Eisen vanuit Wetgeving en beleid

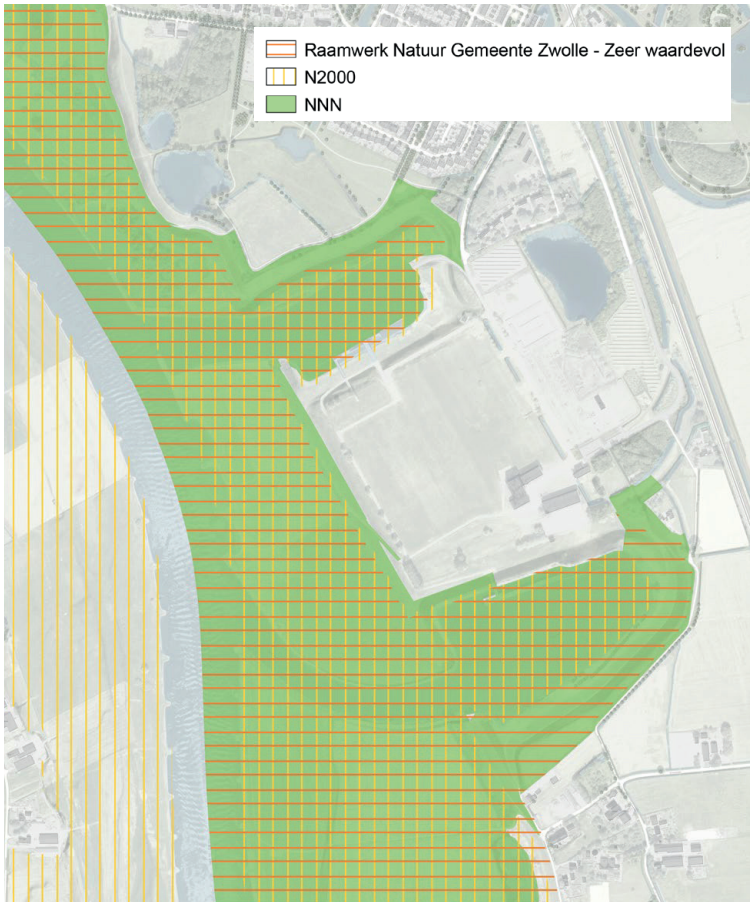
Figuur 2.1. | Begrenzing vogelrichtlijn van Natura 2000-gebied in de omgeving van Nieuw Harculo

Eisen vanuit Wetgeving en beleid
De volgende wetgeving en beleid is voor de buitenruimte van Nieuw Harculo:

- ◆ Vogelrichtlijn van natura 2000-gebied Rijntakken (2.1)
- ◆ Kaderrichtlijn Water (KRW): ecologische kwaliteit
- ◆ Provinciaal natuurbeleid: Natuurnetwerk Nederland (NNN) (2.2)
- ◆ Natuurwaardenkaart gemeente Zwolle (2.3)
- ◆ Stedelijke groenstructuur gemeente Zwolle, Groenkaart (Omgevingsvisie 2030 gemeente Zwolle) en Bomenverordening (2021)

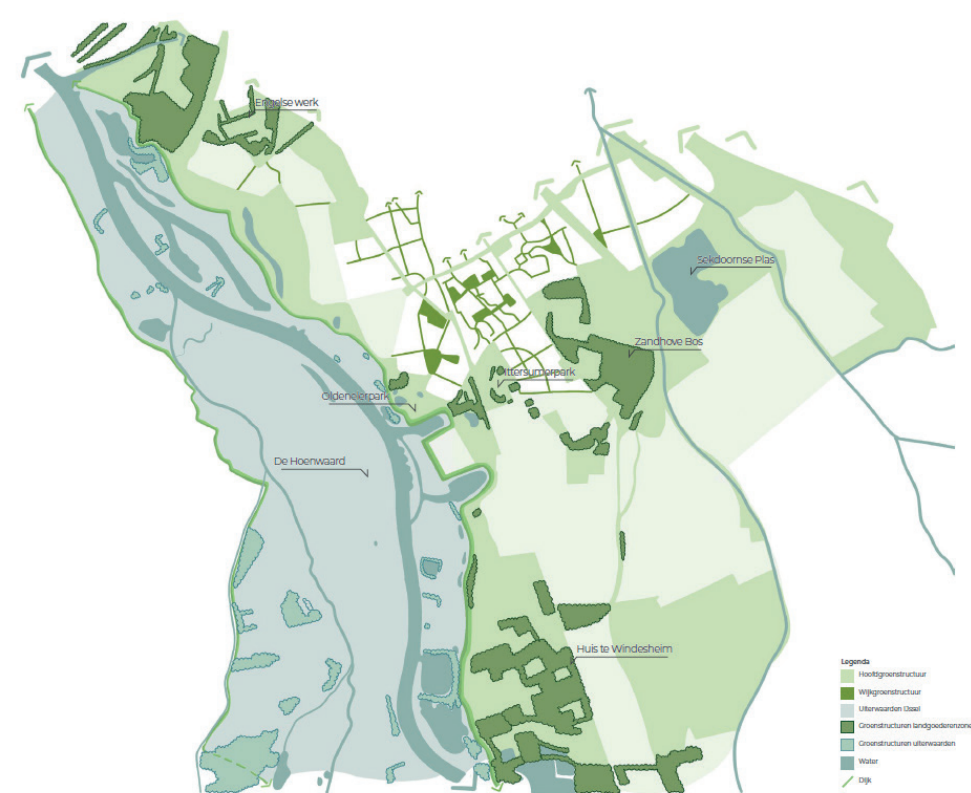
Figuur 2.2 | Natuurnetwerk Nederland Bron geodata Overijssel.nl

Figuur 2.3 | Natuurwaardenkaart gemeente Zwolle

3. Landschappelijk raamwerk als schakel naar Nieuw Harculo

Het landschappelijk raamwerk versterkt de overgangen van de IJssel en de uiterwaarden met het binnendijkse landschap en verbindt de natuur- en de landschapswaarden van Windesheim, (Nieuw) Harculo en het Oldenelerpark met elkaar. De Energietuin is onderdeel van de aangrenzende stadsrandzone als overgang naar het buitengebied.

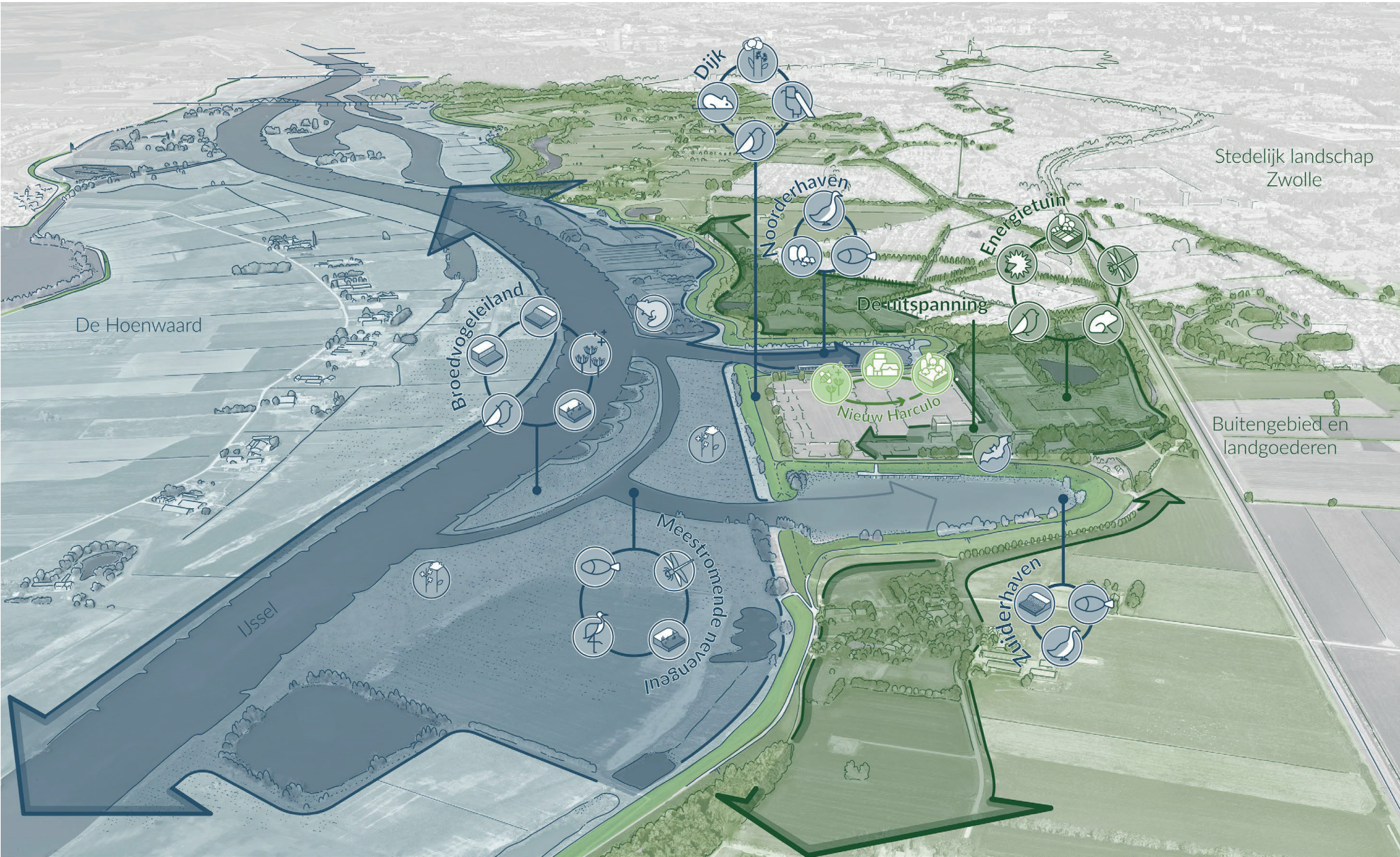
Figuur 3.1 Landschappelijk raamwerk Zwolle-Zuid & buitengebied

Met het ontwerp van Nieuw Harculo wordt zowel ecologisch als in het recreatieve netwerk een belangrijke schakel toegevoegd aan het landschap van Zwolle Zuid. Op grote schaal geeft de kaart in hoofdlijnen de landschappelijk waardevolle gebieden aan: al inclusief de schakel Nieuw Harculo.

Figuur 3.2 Landschappelijk raamwerk

In de zin van het ruimtelijk netwerk wordt met de ontwikkeling van Nieuw Harculo een schakel toegevoegd in het netwerk van fiets- en wandelpaden van Zwolle Zuid. Waar voorheen het gebied afgesloten was door hekken en dus de routes er om heen moesten bewegen, wordt nu het gebied opengesteld en dragen de fiets- en wandelpaden van Nieuw Harculo bij aan het recreatieve netwerk van Zwolle Zuid.

Figuur 4.1 | Deelgebieden met verschillende ecologische ambities

1. Uiterwaard en nevengeul IJssel

1.1 Broedvogeleiland

- Stroomdalgrasland.
- Flauwe oevers voor aquatische flora en fauna, zoals rivierrombout, kokerjuffer of riviergrondel.
- Zandstrandje voor aquatische macro fauna, zoals rivierrombout, wilde bijen of bataafse stroommossel.
- Oeverwaluw en ijsvogel broeden in zelfgegraven holen in steilranden.
- Rust- en (broed) gebied voor vogels, zoals kwartelkoning, gele kwikstaart of grutto.

1.2 Meestromende Nevengeul

- Foerageergebied voor diverse soorten vogels zoals ooievaar, kievit, oeverloper en zwarte stern.
- Aquatische macro fauna, zoals kokerjuffer, hommels of schoraas.
- Paai en rust gebied vissen stromingsminnende vis, zoals winde, barbeel of riviergrondel.
- Flauwe oevers voor aquatische flora en fauna, zoals, rivierrombout, kokerjuffer of riviergrondel.

1.3 Dijkzone

- Bloemrijk grasland / glanshaverhooiland.
- Leefgebied voor kleine zoogdieren als muizen.
- Jachtgebied voor roofvogels, zoals torenvalken of uilen.
- Broedplek algemene soorten, zoals graspiepers.

1.4 Insteekhavens (Noord en Zuid)

- Spontaan opkomend wilgen struweel.
- Slikkige oevers met soorten zoals, riviervand-zaad, moeraszuring of oeverloper.
- Foerageer- en rustgebied voor vogels, zoals wilde eend, scholekster of aalscholver.
- Rust-, vlucht en paaigebied vissen.

2. Nieuw Harculo

2.1 Tussen de Dijken | 2.2 Klimaatpark | 2.3 In de Centrale

- Integrale en natuurinclusieve gebiedsontwikkeling met sterke verweving van wonen, natuur, groen en water.

3. Parken en landgoederen

3.1 Energietuin | 3.2 De Uitspanning

- Kamerstructuur versterken invulling is afwisselend. Denk aan ijl bos met ondergroei, bloemrijk grasland, ruigte stroken, stinzenbeplanting.
- Interessant gebied voor insecten waaronder libellen en dagvlinders.
- Interessant gebied voor kleine zoogdieren, zoals vleermuizen, materachtige en de egel. Aquatische fauna langs oevers van kolk en sloten, zoals kikkers, waterspitsmuis of rietgors.
- Broedvogels van parken, bossen en landgoederen.

Overige

- Bloemrijk grasland.
- Vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen.
- Zoogdieren met groot leefgebied zijn aanwezig in en nabij het plan-gebied, zoals otter en bever.

4. Ecologische ambities

Deelgebieden met verschillende ecologische ambities

In het NOP is aangegeven welke verschillende ecologische ambities er bestaan in de grote deelgebieden rondom Harculo. In hoofdlijnen zijn dit het rivierengebied en het binnendijkse landgoederenlandschap. Met de ontwikkeling van Nieuw Harculo wordt de bestaande ecologische waarde versterkt, uitgebreid en onderling beter verbonden.

Dit betekent voor het ontwerp van Nieuw Harculo:

1. De ecologische waarde van het rivierengebied wordt versterkt door het ontwerp voor Nieuw Harculo: deelelementen hierin zijn het broedvogeleiland, de meestromende nevengeul en natuurontwikkeling langs de insteekhavens en de dijkzone (de verwachting is dat de nevengeul eind 2027 is gerealiseerd als onderdeel van de Kaderrichtlijn water).

2. De ecologische waarde van het binnendijkse landgoederenlandschap wordt aangeheeld met het deelgebied 'Energietuin' van Nieuw Harculo. Het verbindt zo de zone van het Oldenelerpark met het zuidelijke binnendijkse landschap richting Windesheim.
3. Binnen het nieuwe woongebied wordt vormgegeven aan meer stedelijk- ecologische leefmilieus, en daardoor wordt hier ten opzichte van het huidige terrein een nieuwe ecologische biotoop gecreëerd.

Er is een aantal referentiebiotopen afgeleid van (algemene) natuurlijke habitats, waarbij deels is aangesloten op de natuurlijke habitats in de directe omgeving. Deze referentiebiotopen vormen de inspiratie voor de natuurinclusieve inrichting van het gebied. Hieruit zijn ecologische condities afgeleid die binnen de deelgebieden worden gecreëerd. Voor de begroeiing in de openbare ruimte is gekozen voor boom- en plantensoorten die voorkomen in de referentiebiotopen en die kunnen gedijen in een stedelijke omgeving.

Figuur 4.2. | Onderverdeling van de drie deelgebieden: 1. Uiterwaarden en Nevengeul, 2. Nieuw Harculo en 3. Parken en landgoederen

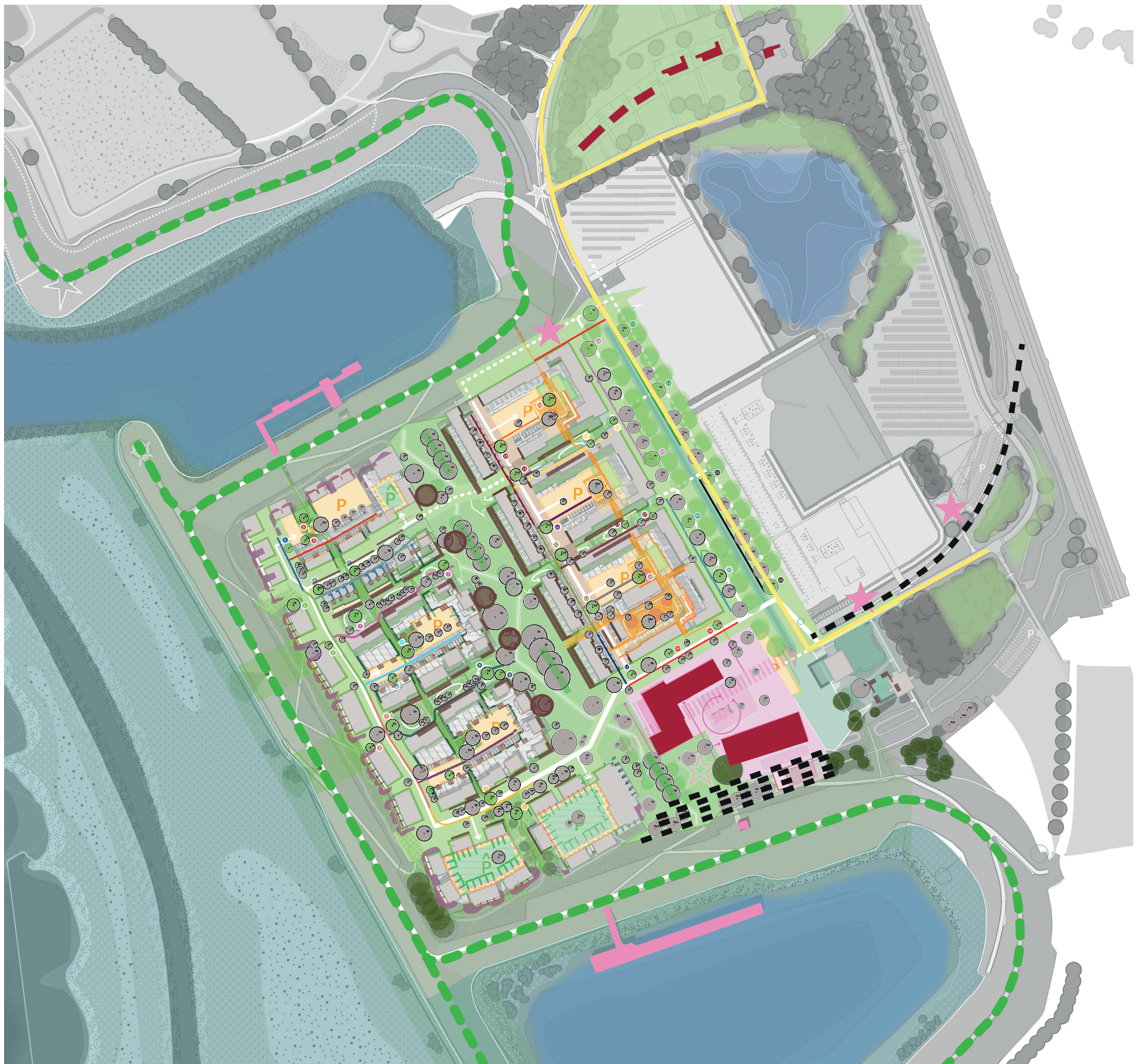

Figuur 5.1 | Plankaart Nieuw Harculo

5. Stedenbouwkundig plan Nieuw Harculo

De stedenbouwkundige uitwerking geeft invulling aan de doelstellingen rond natuur, cultuurhistorie, woonprogramma en duurzaamheid en toont hoe dit alles samenkomt in een natuurlijke en betekenisvolle woon- en leefomgeving. De resterende sporen van de cultuurhistorie en verhalen over de IJsselcentrale worden levend gehouden. Naast transformatie en een nieuw gebruik van de behouden gebouwen rondom De Uitspanning, refereert de stedenbouwkundige opzet en de inrichting van het openbaar gebied aan de verdwenen structuren en het landschap.

Deze plankaart vertalen we naar een aantal belangrijke hoofdlijnen voor de openbare ruimte die samen worden gebracht in een hooflijnenkaart.

Figuur 6.1 | Hoofdlijnenkaart

Nb. In deze hoofdlijnenkaart zijn de hoofdlijnen van de openbare ruimte samengebracht. Op de volgende pagina's worden verschillende kaartlagen per hoofdlijn met de daarbij behorende legenda's weergegeven. Niet alle kaartlagen zijn leesbaar op deze kaart doordat onderdelen samenvallen.

6. Hoofdlijnenkaart openbare ruimte Nieuw Harculo

In de hoofdlijnenkaart is de inrichting van de openbare ruimte op hoofdlijnen vastgelegd om bij toekomstige wijzigingen het voorgenomen ambitieniveau te kunnen borgen. Deze hoofdlijnen geven inzicht in de uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het tot stand komen van de openbare ruimte. Ze geven richting aan hoe om te gaan bij toekomstige ingrepen in de openbare ruimte.

De hoofdlijnenkaart is samengesteld uit een 6-tal hoofdlijnen:

1. Landschappelijk raamwerk
2. Natuur en biodiversiteit
3. Cultuurhistorie
4. Beleving en kijkrichting
5. Toegankelijkheid
6. Overgangen van bebouwing naar openbare ruimte/
mandelig gebied

Op de volgende pagina's wordt per thema de hoofdlijnen op kaart weergegeven en een toelichting gegeven.

Figuur 6.1.1 | Landschappelijk en groen raamwerk

6.1 Hoofdlijn Landschappelijk raamwerk

De hoofdlijn landschappelijk raamwerk bestaat uit 4 onderdelen:

1. Groene raamwerk Nieuw Harculo

Het landschappelijk raamwerk definieert de opzet voor samenhangende woonbuurt. De entreelaan markeert de Uitspanning, het Klimaatpark verbindt natuur en cultuur en de dijk omsluit Nieuw Harculo. De groene leefstraten verbinden de woonbuurten et het landschappelijk raamwerk.

De ontwikkeling van Nieuw Harculo biedt kans om natuurwaarden aan het gebied toe te voegen en deze te verbinden met het omliggende landschap.

2. Groene kaart gemeente Zwolle

De gemeente Zwolle heeft de stedelijke groenstructuur in kaart gebracht in de Groene kaart van de gemeente Zwolle. Hierop staan de belangrijkste groenstructuren (hoofd- en nevangroenstructuur) en bijzondere bomen.

Het woongebied van Nieuw Harculo ligt tussen de hoofdgroenstructuur en het IJssellandschap. Een deel van het plangebied van Nieuw Harculo (met uitzondering van de uiterwaard en het voormalige centrale-terrein) maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur. Met deze ontwikkeling kan een wezenlijk areaal toegevoegd worden aan deze hoofdgroenstructuur.

Het voornemen is na realisatie van de buitenruimte het groene raamwerk van het woongebied Nieuw Harculo toevoegen aan de Groene kaart van Zwolle. Hierbij zorgvuldig afwegen welke bijdrage Nieuw Harculo hieraan kan bijdragen:

- Hoofdgroenstructuur: klimaatpark, de bomenlaan langs de fietsstraat en dijken
- Nevengroenstructuur: leefstraten Tussen de Dijken en In de Centrale

NB. Daarnaast bestaat het voornemen de Toekomstbomen vanuit het Groen- en recreatiebeleid aan de Groene kaart toe te voegen.

Figuur 6.1.2 | Landschappelijk raamwerk onderdeel 3

3. Toekomstbomen

Bomen maken een belangrijk onderdeel uit van dit groene raamwerk. Bestaande bomen worden bij de ontwikkeling zoveel mogelijk gespaard en geïntegreerd in het ruimtelijk ontwerp. Een groot aantal nieuwe bomen wordt toegevoegd.

De bomen langs de fietsstraat en de bomen in het klimaatpark krijgen een beschermde status door de ligging in de Hoofdgroenstructuur en met de Bomenverordening die daar van toepassing is.

In de straten van Nieuw Harculo krijgen een deel van de bomen de status toekomstboom (minimaal 2 per 100m, Groen- en recreatiebeleid). Deze bomen krijgen voldoende groeiplaats en ruimte om tot volledige wasdom te komen. De toekomstbomen worden als hoofdlijn toegevoegd om deze bomen in de toekomst te behouden en te beschermen.

Disclaimer m.b.t. Toekomstbomen op VVE terrein:

De Toekomstbomen op de VVE terreinen zijn ook opgenomen in deze hoofdlijn. Deze hebben geen juridische waarde. Binnen de gemeente hebben we gesproken over de aanwijzing van toekomstbomen op particulier terrein. Dit is een voornemen, dit gebeurt al wel met waardevolle en monumentale bomen. Juridisch gezien hebben we dan wel ter zijner tijd toestemming nodig van de VvE om dit op onze groene kaart op te nemen. De eigenaar van de grond mag aangeven of ze wel of niet een beschermingsstatus aan de boom willen koppelen. Vooruitlopend hierop duiden we deze bomen in de voorbereidingsfase als toekomstbomen. Goed om te weten is dat de term toekomstboom nu nog nergens vastligt in de gemeente Zwolle. Dit moet namelijk nog worden opgenomen in de bomenverordening.

Actie: t.z.t. Toekomstbomen toevoegen aan Groenkaart Zwolle

4. Wegen en padenstructuur Nieuw Harculo

Het openbaar gebied, de gebouwen en wegen in Nieuw Harculo vervullen maatschappelijke functies zoals ontmoeten, natuur, mobiliteit, biodiversiteit, welzijn, infrastructuur, veiligheid en klimaatadaptatie.

Het binnendijkse gebied is toegankelijk door nieuwe wandel- en fietsroutes, die Zwolle beter verbinden met het zuidelijke IJssellandschap.

De vele informele wandelroutes tussen de woonvelden stimuleren het beperken van

autogebruik binnen de buurt en zetten aan tot bewegen.

De padenstructuur door het Klimaatpark verbindt de twee steigers en vormt de verbinding tussen de omliggende woongebieden en de Uitspanning.

Een duidelijke padenstructuur verbindt de hoofdroutes met de meer intiemere groengebieden in de groene uitlopers. In deze uitlopers tussen de woongebieden is ruimte om te spelen en van het groen te genieten. De scharrelroutes nodigen uit tot ontdekking en ontmoeting voor kind en volwassenen.

De autoroute volgt bewust een rondgang, waarbij de groen- en leefstructuur bestaande uit het klimaatpark, de groene uitlopers en de leefstraten worden vrijgespeeld. Hierbij is het parkeren buiten beeld van de groenstructuur opgenomen in de binnengebieden.

Figuur 6.1.3 | Natuur en biodiversiteit

6.2 Hoofdlĳn Natuur en biodiversiteit

In Nieuw Harculo woon je in en met de natuur. De uitwerking van de nieuwe woonwijk is gebaseerd op de ecologische opzet van het NOP en sluit aan op het landschappelijk raamwerk, het groen in de omgeving én op de hoofdgroenstructuur van de Zwolle. De verschillende natuurdoeltypen die in het NOP naar voren zijn gekomen, worden zoveel mogelijk versterkt en/ of teruggebracht in het gebied.

Uitgangspunten:

- In Nieuw Harculo wordt een gezond ecosysteem gecreëerd voor mens, dier en plant. Een samenhangend landschap met natuur, ruimte voor beweging en fraaie park- en groenstructuren.
- Voor de inrichting wordt voornamelijk inheemse beplanting toegepast, die beperkt wordt aangevuld met uitheemse soorten, omdat deze beter bestand zijn tegen droge en natte periodes, passen bij het Zwolse groenbeheer en resistenter zijn tegen ziekten en plagen.
- Het fijnmazig netwerk van wandelroutes in de woonwijk krijgt door de verschillende natuurdoeltypen een eigen karakter en sluit aan op de wandelroutes over de IJsseldijk en naar het Oldenelerpark.
- In het centraal gelegen Klimaatpark komen meerdere landschapstypen bij elkaar; bloemrijk grasland, glanshaverhooiland, hardhout ooibos en natte ruigte.
- Het landschap loopt door in het deelgebied Tussen de Dijken, in een robuuste groenstructuur die aansluit bij de uiterwaarden, natte ruigten en ooibossen.

De hoofdlĳn Natuur en biodiversiteit bestaat uit verschillende referentiebiotopen. Deze biotopen zijn gekoppeld aan verschillende delen van het woongebied.

Het betreft de volgende biotopen: Droge hardhoutooibos, Vochtige ruigte, Gesloten stroomdalgrasland, Rotsbiotoop, Tuinbiotoop, Glanshaverhooiland en Rivierduinen.

In de kaart is per deelgebied te zien naar welke biotoop wordt gerefereerd.

De Bomenlaan/fietsstraat is hierop een uitzondering, deze kan gezien worden als een structuurlijn die kan verkleuren i.r.t. de directe omgeving. Aan de westzijde sluit de biotoop aan bij de rotsbiotoop / tuinbiotoop van In de Centrale. De sloot en bomenlaan met bermen sluit aan bij de biotopen passend bij Energietuĳn zoals Bloemrijk grasland, Ruigte met bosranden en bos met ondergroei.

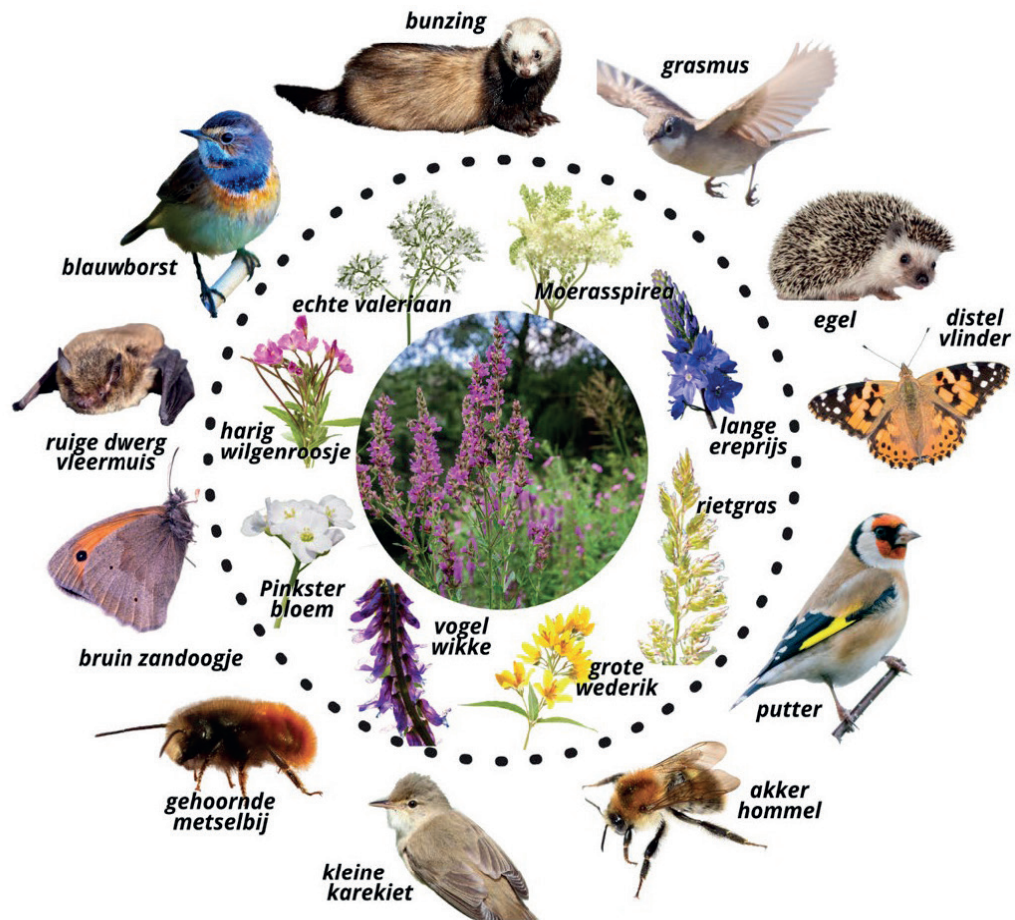
Toelichting op Klimaatpark

Het park is opgedeeld in een west- en oostzijde, waarin het beeld van elkaar verschilt. Een hoofdwandelroute deelt het park op:

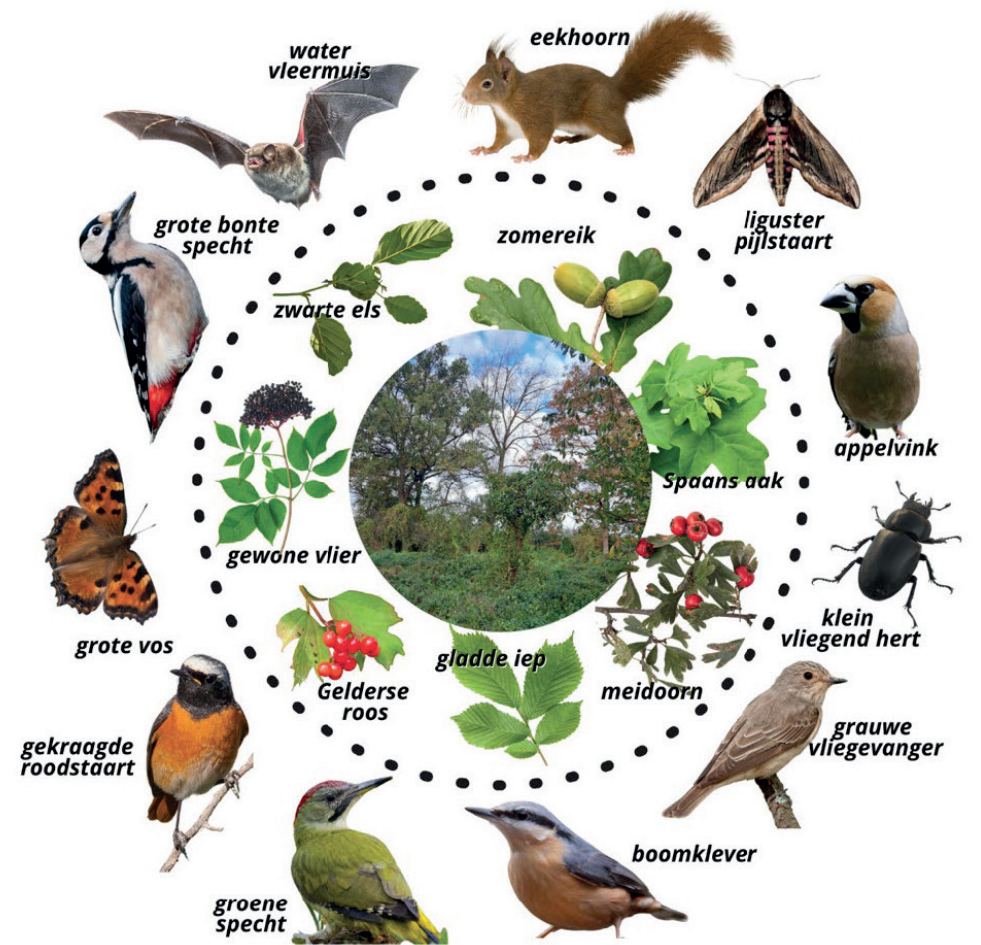
De westkant is geïnspireerd op de natte ruigte. Deze zijde is wat meer beschaduwd en zorgt voor schuilplekken voor vogels. Deze natte zone met wadi's geeft invulling aan de wateropgave in combinatie met natuurontwikkeling.

De oostkant is wat meer open en daarmee ook warmer en zonniger. Het sluit zodoende aan op het hardhoutooibos. Bloemrijk grasland zal zich hier erg goed ontwikkelen met een rijke bloei.

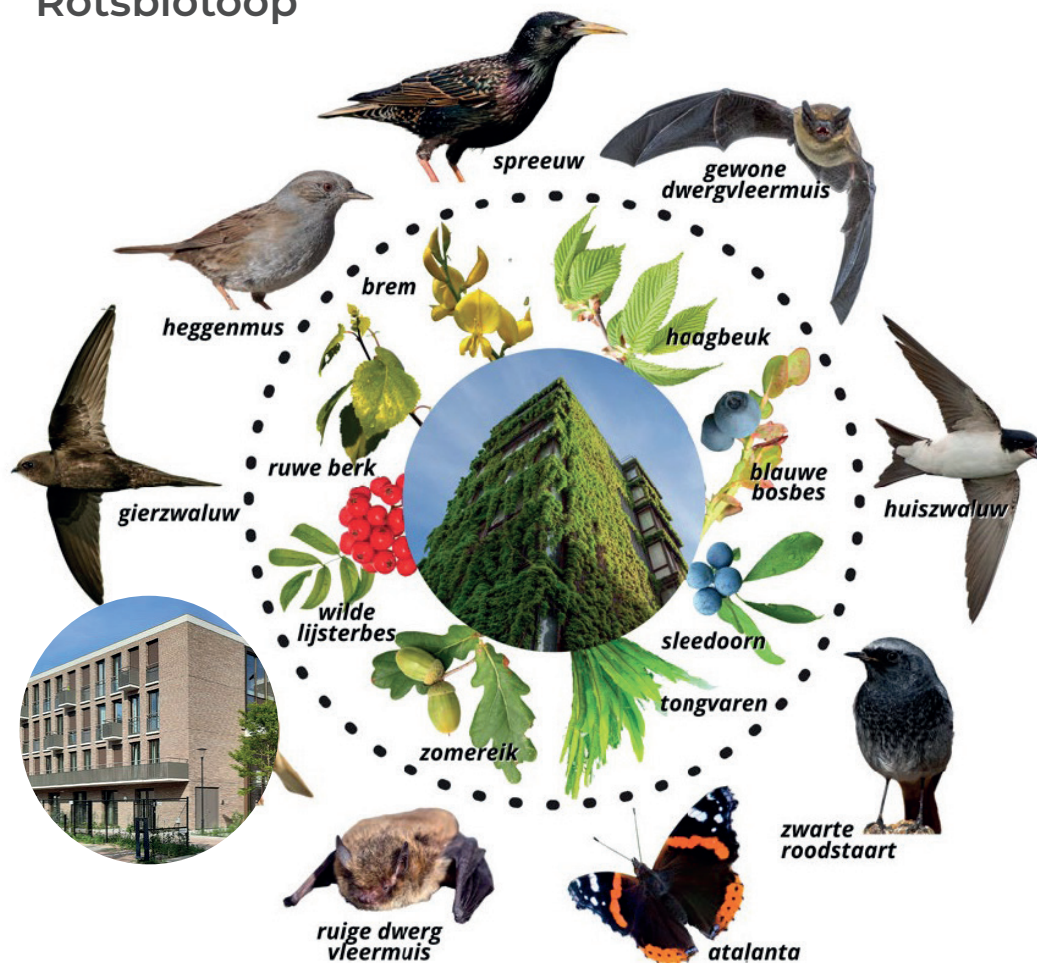
Biotoop Gesloten stroomdalgrasland

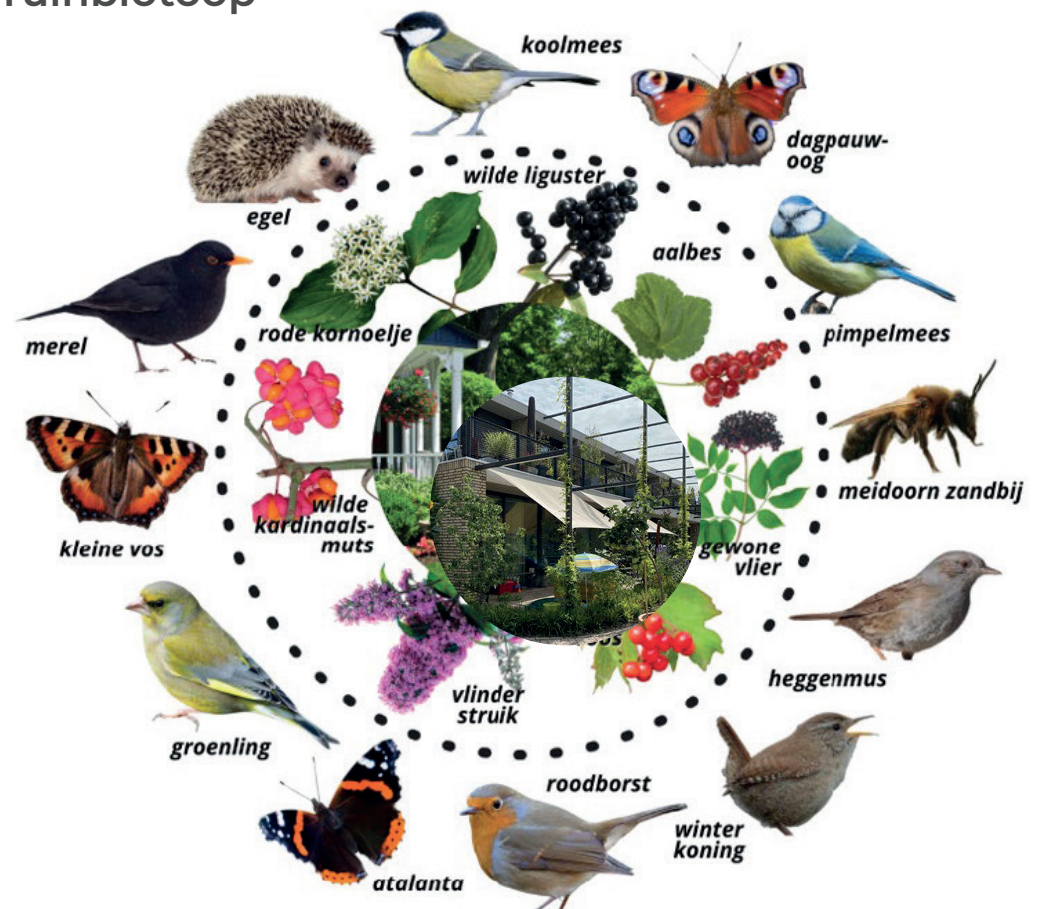
Biotoop Droog hardhoutooibos

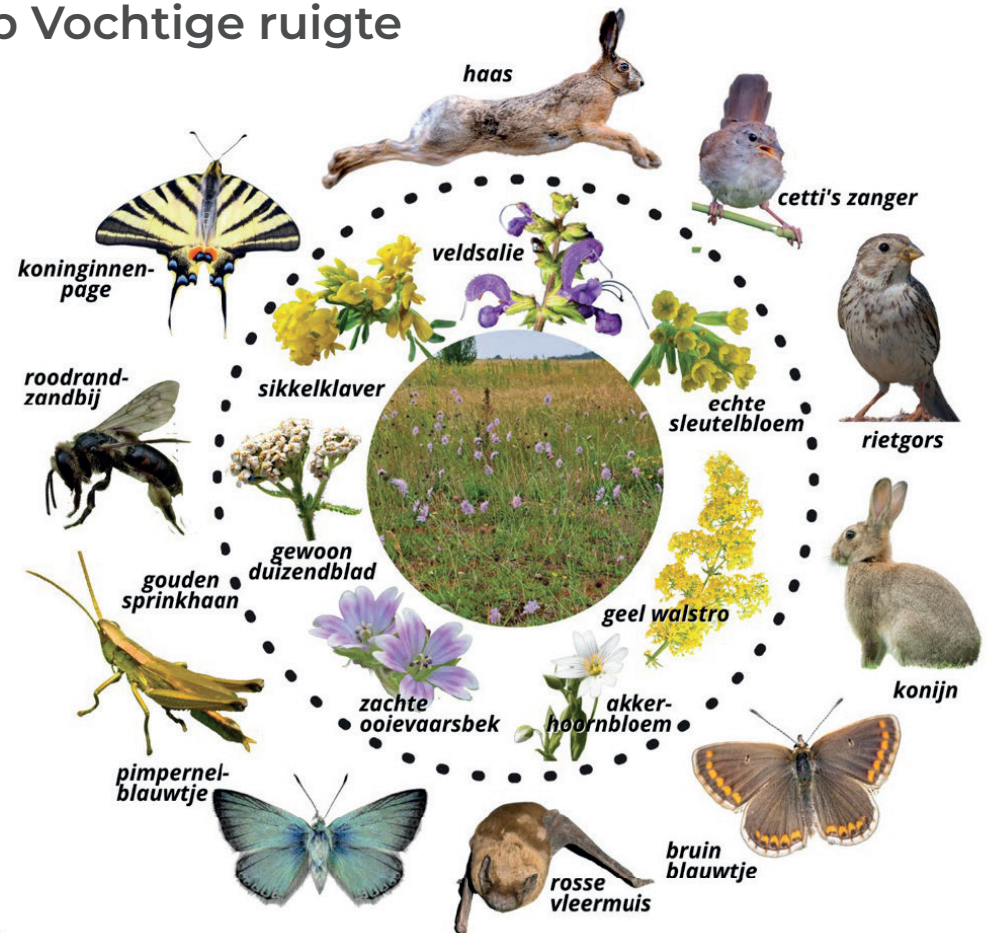
Rotsbiotoop

Tuinbiotoop

Biotoop Vochtige ruigte

Figuur 6.2.1 | Doorsnede entreelaan tussen in de Centrale en de Energietuin met verschillende biotopen

Figuur 6.3.1 | Cultuurhsitorie bestaande waarden

6.3 Hoofdlĳn Cultuurhistorie

De cultuurhistorische waarden is een van de vertrekpunten geweest en als inspiratie gebruikt om opnieuw betekenis te geven aan Nieuw Harculo.

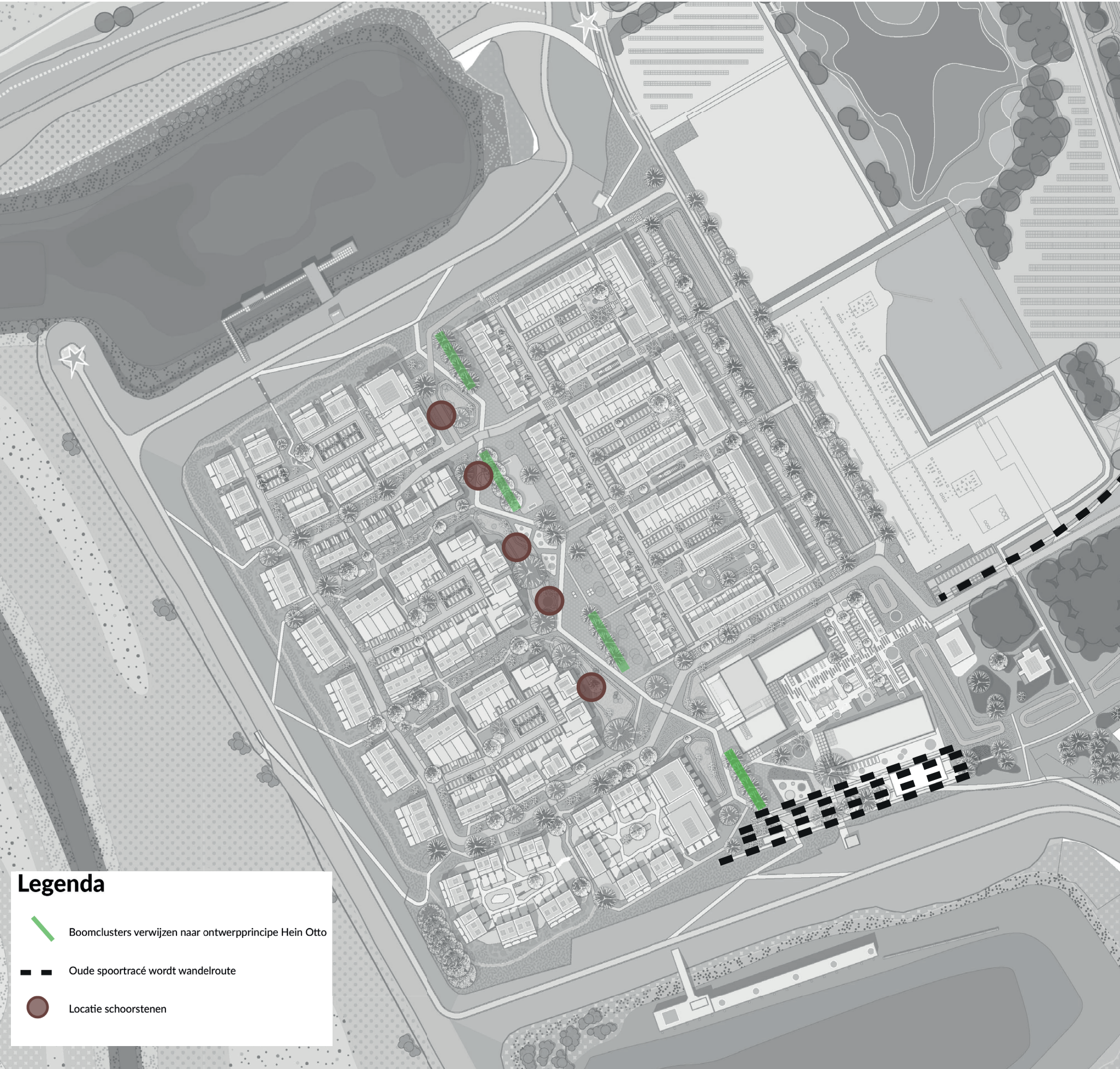
Zoals het deelgebied In de Centrale subtiel refereert aan de cultuurhistorische betekenis en vormtaal van de IJsselcentrale zo hebben in de buitenruimte, specifiek in het Klimaatpark, verwijzingen een plek gekregen. Bij toekomstige wijzigingen deze verwijzingen behouden.

Deze hoofdlĳn bestaat uit 2 onderdelen:

1. Cultuurhistorie bestaande waarden behouden

- Bouwkundige elementen zoals steigers, koelwaterfiltergebouw, dienstengebouw, hĳshal, magazĳn en vacuumgebouwtjes.
- De twee steigers hebben een bewuste rol in de stedenbouwkundige structuur en hebben
- een directe herinnering aan de voormalige Centrale. De noordelijke steiger wordt
- teruggeven aan de natuur en is niet toegankelijk. Op de zuidelijke steiger zal een Artist in
- Residence een accent vormen. Deze benadrukt enerzijds ruimte geeft voor (broed)vogels en de betekenis van de steiger en zorgt er anderzijds voor dat de steiger niet openbaar toegankelijk is.
- Elementen in omgeving zoals uiterwaarden, oude IJsseldĳk, industriehavens, kolk, restant industriespoor en het inundatiedĳkje.
- Landschappelijke elementen betreffende restanten van oorspronkelijk ontwerp Hein Otto

Op verschillende plekken in het gebied zijn nog oude boomstructuren en accentbomen terug te vinden uit het oorspronkelijke ontwerp, dat Hein Otto in de jaren '50 tekende. Hij ontwierp op een landschappelijke manier met voornamelijk inheemse soorten." De westzijde van het gebied heeft een meer sobere, transparante en functionele structuur in relatie tot de dijk en de IJssel en de oostzijde van het gebied een meer parkachtige sfeer rondom de kolk en de voormalige dienstwoningen.

Legenda

- Boomclusters verwijzen naar ontwerpprincipe Hein Otto
- Oude spoortracé wordt wandelroute
- Locatie schoorstenen

Figuur 6.3.2 | Referenties naar cultuurhistorie nieuw

2. Referenties naar cultuurhistorie toevoegen

- Ontwerpgedachten Hein Otto

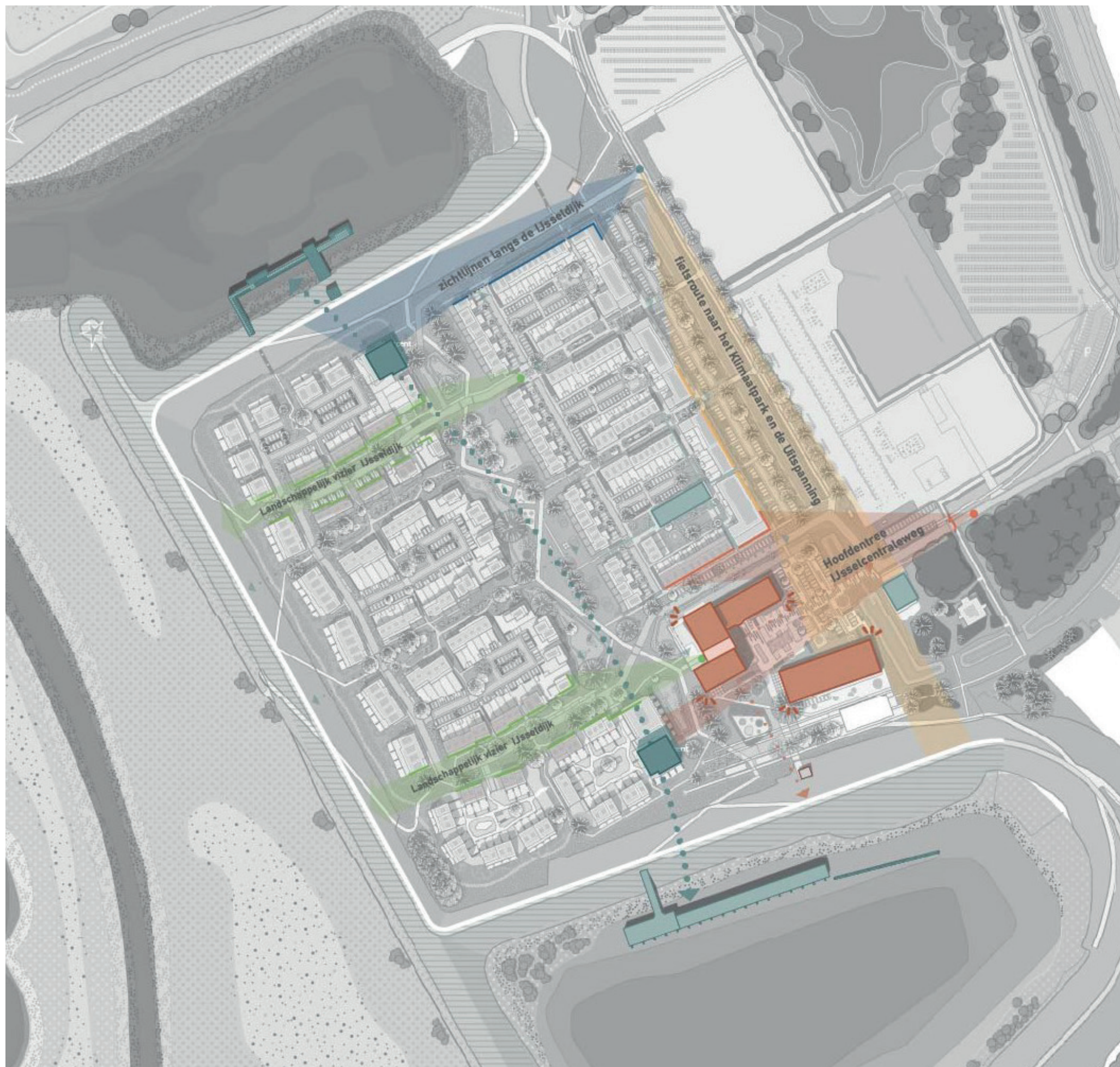
De terreininrichting, naar ontwerp van de landschapsarchitect Hein Otto, met krachtige groenstructuren, lommerrijke beplanting en een sterke relatie met het landschap vormen de basis en de inspiratie voor de nieuwe groeninrichting. In het Klimaatpark worden zijn rationele ontwerpgedachten van voor de IJsselcentrale, subtiel gecombineerd met natuurontwikkeling en verrassende plant- en boomgroepen.

- Locatie schoorstenen IJsselcentrale (5x)

Tussen de wadi's en de natuurlijke parkinrichting zijn verwijzingen naar de positie van de markante schoorstenen van de IJsselcentrale en restanten van de fundering van de gebouwen terug te vinden. Afwisselend als relict in het landschap of als basis voor een speel- of ontmoetingsplek.

- Oude spoor tracé

Een nieuw kunstatelier achter de Koelwaterhal voor RAW markeert het oude werkspoor. En oude spoorlijnen in het gebied worden onderdeel van het wandelnetwerk.

Figuur 6.4.1| Beleving en kijkrichting

6.4 Hoofdlijn Beleving, kijkrichting

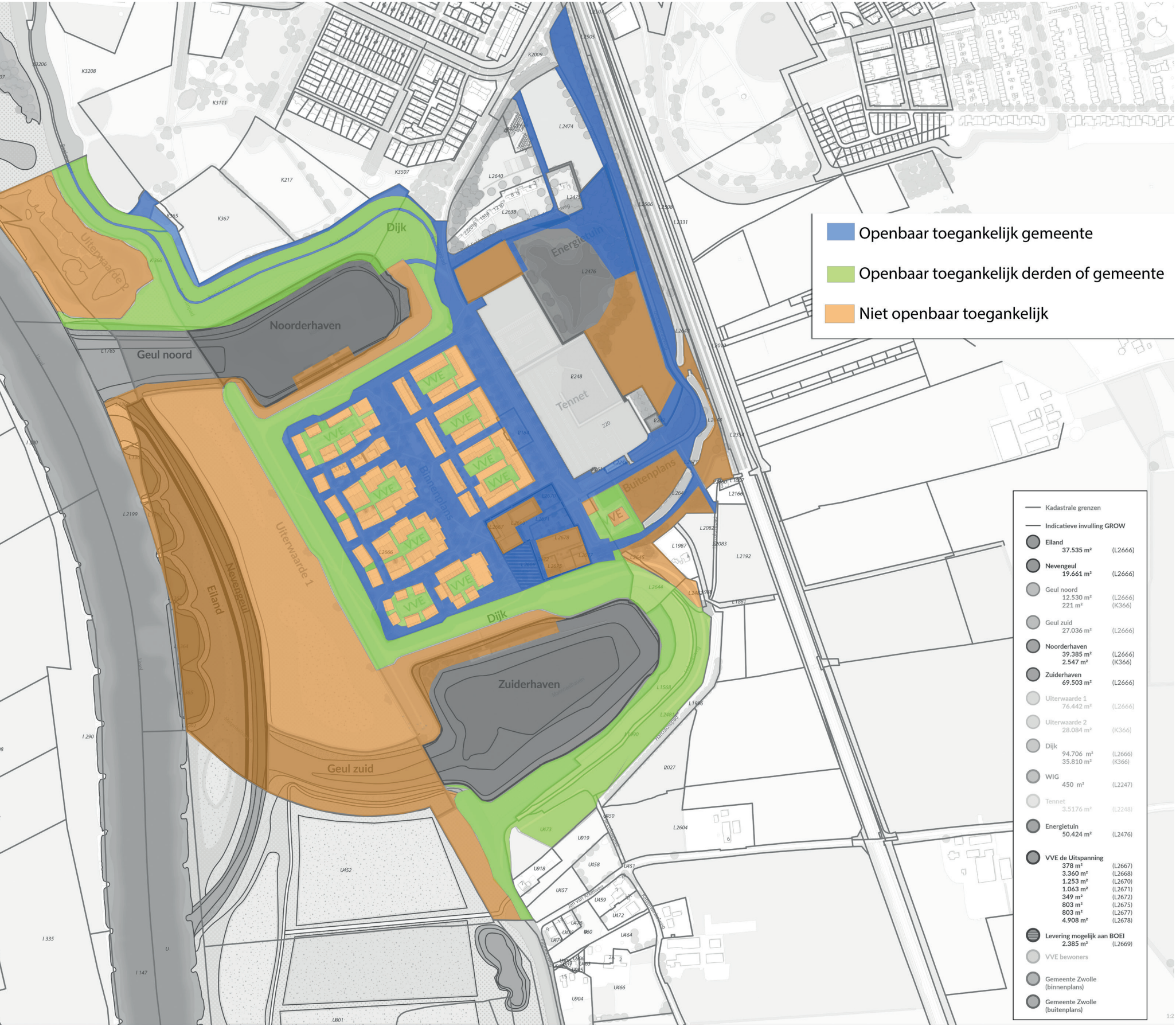
Zichtlijnen en Ruimtelijk accenten

De wijze van beleving van het woongebied en het omliggende landschap wordt bepaald door zichtlijnen en kijkrichting. Bij nieuwe aanplant in de openbare ruimte houden we rekening met de uitgangspunten zoals verbeeld in de kaart.

De hiërarchie in maat en schaal van de openbare ruimte, straatprofielen en gebouwen benadrukt de landschappelijke hoofdstructuur en maakt de cultuurhistorie zichtbaar. Vanuit het noorden wordt de fietsroute naar het Klimaatpark en de Uitspanning gemarkeerd door de stoere bebouwing van In de Centrale (A), terwijl de zichtlijnen langs de IJsseldijk en In de Centrale de indrukwekkende schaal van het voormalige werklandschap weerspiegelen (B).

De hoofdentree vanaf de IJsselcentraleweg is gericht op het ruimtelijke ensemble rondom de Uitspanning, waarmee op verschillende schaalniveaus de cultuurhistorie betekenis krijgt in Nieuw Harculo (C). Vanaf deze centrale ontmoetingsplek tonen verschillende zichtlijnen de relatie tussen de cultuurhistorie, het landschap en Nieuw Harculo.

De twee ruimtelijke accenten (D) in het Klimaatpark positioneren het Klimaatpark in het hart van de wijk, koppelen deze met de Uitspanning en verbinden de langzaam verkeersroutes tussen de twee steigers met elkaar. Vanaf het Klimaatpark bieden de doorgaande routes een landschappelijk vizier op de IJsseldijk (E).

Figuur 6.5.1 | Toegankelijkheid

6.5 Hoofdlijn Toegankelijkheid

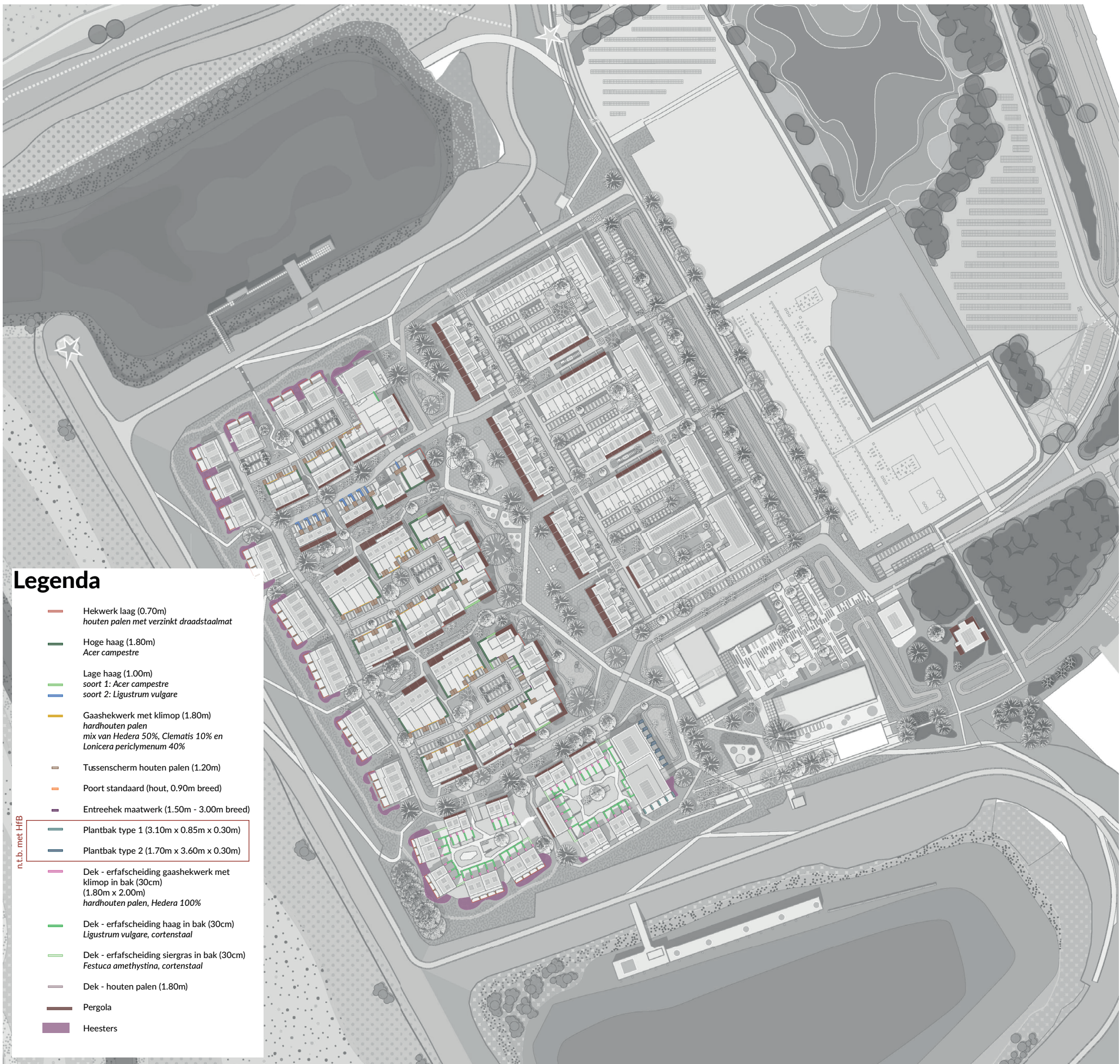
Een integrale aanpak waarbij de ecologische waarden van de beperkt toegankelijke IJsseldelta samen gaan met de belevings- en gebruikskwaliteit van het toegankelijke landschap tussen de dijken en de kolk.

Met de ontwikkeling van Nieuw Harculo is een nieuw openbaar gebied en belevingsruimte aan Zwolle toegevoegd. Met een halfverharde pad op de dijk is een wandelroute toegevoegd en die aansluit op de bestaande wandelroutes langs de IJssel, richting de stad en het buitengebied. Ook het binnendijkse gebied is toegankelijk gemaakt door nieuwe wandel- en fietsroutes, die Zwolle beter verbinden met het zuidelijke IJssellandschap.

De uiterwaarden zijn niet toegankelijk vanwege natuurwaarden.

Het terrein rondom de Uitspanning is geen openbaar gebied maar is wel openbaar toegankelijk ingericht als ontmoetingsplek voor de wijk. Het is een centrale ontmoetingsplek voor zowel de wijk als voor de stad en heeft hiermee een toegevoegde waarde voor de gemeente Zwolle.

Recreatie in het gebied is extensief.

Figuur 6.6 | Hoofdlijn Overgangen

6.6 Hoofdlĳn Overgangen

De overgang van privé naar openbaar bij de woningen is bij de uitwerking zorgvuldig afgestemd op de aangrenzende natuurwaarden. De overgangen tussen woningen en openbare ruimte zijn bepalend voor het beeld en karakter van een woonbuurt.

Deze overgangen zijn ontworpen als gebouwde oplossing of als een robuuste natuurlijke rand met hagen en struiken.”

“De randen vormen geen barrière voor flora en fauna, maar hebben juist toegevoegde waarde als schuil- en foerageerplek voor specifieke soorten.”

In het deelgebied In de Centrale zijn de overgangen tussen woning en openbare ruimte met robuuste gebouwde elementen vormgegeven zoals gemetselde muurtjes, Herculose stoep, stalen pergola, betonnen (zit)elementen of plantenbak. Aan de parkzijde markeert een gemetselde muur de overgang tussen terras en park. Dit lage muurtje volgt een formele lijn en begrenst de voormalige centrale vanuit het park. De overgangen tussen tuinen en openbaar gebied in de hoven worden natuurlijk vormgegeven met beplanting en/of natuurinclusieve erfafscheidingen

Tussen de Dijken zijn de overgangen natuurlijk vormgegeven. Langs het Klimaatpark betekent dat een lage afscheiding van natuurlijke materialen en organische vormen met natuurinclusieve waarde. Aan de groene hoven bestaat die overgang uit een architectonisch element zoals een terras, een pergola of veranda gemaakt van hout. De Herculose stoep vormt de overgang tussen de woningen en het openbaar gebied langs de straten. Aan de dijkzijde hebben de woningen een dijktuin op maaiveld, omzoomd met een haag.

NIEUW **HARCULO**

HOOFDLIJNEN OPENBARE RUIMTE